

На основу члана 57. став 2. тачка 2) и члана 58. тачка 7. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС”, број 72/11, 108/2013, 142/2014, 88/2015-одлука УС РС, 95/2018 и 153/2020), члана 45. Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, бр. 18/05, 81/05-испр. и 47/18) и члана 14. тачка 2) и члана 17. став 2. тачка 7) Статута Агенције за реституцију („Службени гласник РС“, бр. 11/12 и 101/12 и 156/2020), Управни одбор на 71. седници одржаној 14. децембра 2022. године доноси:

ПРОГРАМ РАДА АГЕНЦИЈЕ ЗА РЕСТИТУЦИЈУ ЗА 2023. ГОДИНУ

У В О Д

Законом о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС“, бр. 72/2011, 108/2013, 142/2014, 88/2015-одлука УС РС, 95/2018 и 153/2020), основана је Агенција за реституцију (у даљем тексту: Агенција) ради вођења поступка и одлучивања о захтевима за враћање одузете имовине и обештећење и обављања других послова утврђених законом, као поверених, стручних послова од општег интереса.

Агенција за реституцију (у даљем тексту: Агенција) послује у складу са прописима о јавним агенцијама, има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом и статутом. Седиште Агенције је у Београду, ул. Коларчева бр. 7. Агенција има законом утврђене подручне јединице у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду које су основане за територију општина према прописима којима се уређује регионални развој, као и јединицу за конфесионалну реституцију и јединицу за враћање имовине жртава холокауста која је основана Законом о отклањању последица одузимања имовине жртвама холокауста које немају живих законских наследника („Сл. гласник РС“, број 13/2016).

Агенција обавља поверене послове државне управе који се односе на спровођење три закона: Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС“, бр. 72/2011, 108/2013, 142/2014, 88/2015-одлука УС РС, 95/2018 и 153/2020), Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама („Службени гласник РС“, бр. 42/2006), а од фебруара 2016. године и Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама холокауста које немају живих законских наследника („Сл. гласник РС“, број 13/2016). Агенцији су поверени послови који се односе на спровођење наведених закона и то:

- да води поступак и одлучује о захтевима за враћање имовине, односно обештећење,
- да пружа стручну помоћ подносиоцима захтева и обвезницима враћања,
- да води евиденције прописане законом,
- да извештава Владу годишње, преко министарства надлежног за послове финансија, о обављеним пословима из своје надлежности,
- да обавља друге послове прописане законом.

I ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОГРАМА РАДА И ЦИЉЕВИ ЗА 2023. ГОДИНИ

Групацију прописа који чине правни основ за израду Програма рада Агенције чине:

- Закон о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС“, бр. 72/2011, 108/2013, 142/2014, 88/2015-одлука УС РС, 95/2018 и 153/2020),
- Закон о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама („Службени гласник РС“, бр. 42/2006),
- Закон о отклањању последица одузимања имовине жртвама холокауста које немају живих законских наследника („Сл. гласник РС“, број 13/2016),
- Закон о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, бр. 18/05, 81/05-испр. и 47/18) и
- Статут Агенције за реституцију („Службени гласник РС“, бр. 11/12, 101/12 и 156/2020).

Основни циљеви Агенције у 2023. години су:

- ефикасно спровођење Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС“, бр. 72/2011, 108/2013, 142/2014, 88/2015-одлука УС РС, 95/2018 и 153/2020), доношењем решења о обештећењу и враћање имовине у природи у преосталим предметима где је то још могуће, са акцентом на враћање пољопривредног и шумског земљишта;
- ефикасно спровођење Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама („Службени гласник РС“, бр. 42/2006),
- ефикасно спровођење Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама холокауста које немају живих законских наследника („Сл. гласник РС“, број 13/2016),
- наставак свеобухватног пружања стручне помоћи подносиоцима захтева и обвезницима враћања одузете имовине у складу са Законом о враћању одузете имовине и обештећењу и Правилником о пружању стручне помоћи подносиоцима захтева и обвезницима враћања број: 446-06-011-000043/2014-01 од 27.02.2014. године;
- очување и унапређење стручних, административних и информатичких капацитета Агенције у складу са за то предвиђеним средствима;
- спровођење Плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности, у циљу успостављања уравнотежености заступљености полова у оквиру људских ресурса Агенције (у корист мање заступљеног пола);
- унапређење међународне сарадње у питањима од значаја за поступак реституције и даље доприношење процесу европских интеграција Републике Србије;
- промовисање рада Агенције.

II ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ УСЛОВА ЗА ДАЉИ ЕФИКАСАН РАД АГЕНЦИЈЕ

Агенција за реституцију је од оснивања до данас (период десетогодишњег рада) успешно устројила свој рад користећи постојеће финансијске, материјалне и кадровске капацитете и обезбедила ефикасну примену закона за чије је спровођење основана.

1. Управљање кадровима

У 2023. години Агенција планира да задржи постојећи кадровски потенцијал, односно исти незнатно увећа, уколико начин запошљавања у јавном сектору и средства одобрена финансијским планом за 2023. годину то буду омогућавала.

2. Родна равноправност

С обзиром на то да је у погледу родне равноправности у Агенцији изражена неравноправност запослених у корист женског пола, као посебну меру за остваривање и унапређење родне равноправности, у 2023. години Агенција планира да у поступку евентуалног новог запошљавања, односно попуњавања упражњених радних места, приликом избора између пријављених кандидата истих квалификација, исказаних способности и вештина, предност да кандидату оног пола који је мање заступљен у људским ресурсима Агенције, конкретно кандидату мушког пола.

Такође, планира се прикупљање релевантних података о родној равноправности разврстаних по полу и њихово достављање надлежним институцијама.

III ИЗВРШАВАЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА

1. Вођење поступка и доношење одлука

С обзиром да је 3. марта 2014. године истекао рок за подношење захтева за враћање одузете имовине и обештећење према Закону о враћању одузете имовине и обештећењу из 2011. године („Службени гласник РС“, бр. 72/2011), након чега су сви примљени захтеви преузети и додељени обрађивачима у рад, у 2023. години се планира максимално ангажовање запослених у Агенцији на ефикасном решавању што већег броја предмета по поднетим захтевима за враћање одузете имовине и обештећење.

У складу са Законом прописаним начелом приоритета враћања у натуралном облику, приоритет за 2023. годину ће бити враћање непокретности у натуралном облику у предметима у којима се утврди испуњеност законских услова за ову врсту реституције. С обзиром на већ враћену имовину и процене о томе колико се још имовине тражи у поступку, процењује се да је у природи већ враћено преко 98 % тражених објеката, пословних простора и станова где је могуће враћање у природи, тако да ће се у 2023. наставити са враћањем пољопривредног и шумског земљишта, и то све три категорије земљишта (идентификовано, арондирано и комасирано).

Арондирано пољопривредно земљиште ће се враћати у складу са чл. 24 Закона о враћању одузете имовине и обештећењу и чл. 2 Уредбе о критеријумима за утврђивање површине пољопривредног и шумског земљишта у поступку враћања одузете имовине, као и у складу са налазом вештака геодетске струке, према редоследу: 1) враћа се земљиште из катастарске општине на којој је одузето; 2) враћа се земљиште из било које суседне катастарске општине на територији исте јединице локалне самоуправе; 3) враћа се земљиште са осталих катастарских општина на територији јединице локалне самоуправе; 4) враћа се земљиште из било које суседне јединице локалне самоуправе.

Ако површина земљишта из става 3. овог члана не буде довољна за решавање свих захтева за враћање имовине или Управа не утврди катастарске парцеле за враћање у складу са ст. 3. и 4. овог члана, пољопривредно земљиште ће се вратити у складу са одредбама ст. 1, 2. и 5. овог члана.

Када је у питању комасирано земљиште, у катастарским општинама у којима је у току комасација Агенција ће доносити решења у којима ће се утврђивати право на враћање пољопривредног земљишта у вредносним јединицима и са овим решењима подносиоци захтева ће постати учесници у комасацији.

У катастарским општинама где је технички део комасације окончан и у којима су формиране послекомасационе парцеле радиће се на доношењу решења којима ће се враћати одговарајуће пољопривредно земљиште из парцела у државној својини у складу са налазом вештака. Уколико Управа за пољопривредно земљиште на захтев Агенције не утврди фонд парцела погодних за враћање у овим општинама, Агенција ће решењем, у складу са налазом вештака вратити било коју одговарајућу парцелу у државној својини, из комасационе масе у општини у којој је комасација у току.

Након што је Влада Републике Србије Закључком од 21.01.2021. године утврдила да коефицијент за утврђивање коефицијента обештећења износи 0,15 Агенција за реституцију је почела да доноси решења о обештећењу. Планирано је да се у 2023. години настави са доношењем решења о обештећењу уз максимално ангажовања кадровских капацитета Агенције.

У циљу што бржег решавања свих захтева који су поднети од стране цркава и верских заједница Агенција ће наставити са максималним ангажовањем на враћању имовине црквама и верским заједницама.

Што се тиче Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама холокауста које немају живих законских наследника („Сл. гласник РС“, број 13/2016), рок за подношење захтева по овом закону истекао је 28.02.2019. године. Агенција је све примљене захтеве доделила обрађивачима у рад, па ће се у 2023. години по истима водити поступци и доносити одлуке у складу са законом.

За остваривање горе наведених циљева биће неопходно максимално ангажовање свих запослених у Агенцији, као и прековремени рад правника–обрађивача предмета у мери у којој то финансијска средства Агенције дозвољавају као и прековремени рад запослених у писарници Агенције.

2. Пружање стручне помоћи

Законом о враћању одузете имовине и обештећењу, Агенција за реституцију је обавезана да пружа стручну помоћ подносиоцима захтева и обвезницима враћања.

У складу са Правилником о пружању стручне помоћи подносиоцима захтева и обвезницима враћања број: 446-06-011-000043/2014-01 од 27.02.2014. године, током 2023. године наставиће се са активним и свеобухватним пружањем стручне помоћи и то кроз све видове и облике извршавања ових послова утврђених овим правилником и то:

- пружањем усмених информација, путем е-поште, телефона и факса,
- пријемом странака у службеним просторијама Агенције,

- теренским обиласком имовине која је предмет реституције,
- поступањем по представкама странака,
- информисањем путем Веб сајта Агенције на адреси: www.restitucija.gov.rs који је конципиран тако да пружа грађанима што више поузданих и прецизних информација о реституцији и њиховим материјалним и процесним правима.

Представници Агенције ће, у складу са већ устаљеном праксом која је дала одличне резултате, по потреби организовати и трибине, односно радне скупове са грађанима широм Републике Србије, а нарочито у местима у којима се уоче проблеми везани за поступак реституције.

IV ЕВИДЕНЦИЈЕ, ИЗВЕШТАВАЊЕ И ТРАНСПАРЕНТНОСТ РАДА

Агенција је у досадашњем раду устројила ефикасан информациони систем који омогућава једноставан и брз начин евидентирања пријема предмета, праћење кретања предмета, рад запослених и функционисање свих организационих делова Агенције. Уведена је електронска писарница, брз интернет приступ и *on line* комуникација и интернет умрежавање свих сегмената Агенције, створена је електронска базе података о бившим власницима, подносиоцима захтева и траженој имовини, која може да се претражује по више различитих критеријумима.

Агенција је омогућила странкама - подносиоцима захтева да преко званичне интернет презентације Агенције www.restitucija.gov.rs могу да приступе свом предмету и остваре увид у целокупну документацију која је и скенирана, односно могућност да на дневном нивоу прате кретање свог предмета, односно улаз и излаз поште у предмету на дневном нивоу.

Током 2023. године наставиће се рад на одржавању законом прописаних евиденција, као и активностима усмереним ка омогућавању још лакшег и оперативнијег приступа, коришћењу и аналитичкој обради података, што је од велике важности за управљање и располагање јавном својином у складу са законом.

Информатор о раду Агенције за реституцију уредно ће се ажурирати и током 2023. године, а биће омогућен и приступ информацијама од јавног значаја у свему сагласно позитивним прописима.

V. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА И ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ

Агенција ће наставити даљу ефикасну сарадњу са ресорним министарствима, Делегацијом Европске уније у Србији и Европском комисијом која детаљно прати спровођење Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, а о резултатима у спровођењу поступка реституције Делегација ЕУ у Београду се благовремено информише и од саме Агенције.

Административни капацитети Републике Србије да спроводи најсложеније поступке у друштву мере се и способношћу наше земље да ефикасно спроводи поступак

реституције. Агенција је заступљена у активностима преговора између Европске уније и Србије везаним за поглавља 4, 23 и 24. Такође је заступљена и у Пододбору за слободу, правду и безбедност, као и у Пододбору за економска и финансијска питања и статистику као и другим активностима које се односе на спровођење Споразума о стабилизацији и придруживању. Циљ Агенције за реституцију за 2023. годину је да се досадашњи резултати у ефикасној примени Закона не само наставе, већ и унапреде, како би се и 2023. године омогућио даљи напредак Републике Србије у области имовинских, економских и социјалних права и либерализација тржишта непокретности. Реализацијом планираних циљева Агенција ће непосредно допринети даљим позитивним оценама Европске комисије о стању у Републици Србији. Такође ће дати и допринос коначном уређењу имовинско-правних односа у Републици Србији који су предуслов за даље инвестиције и економски напредак земље. Све ово ће за последицу имати даљи напредак Републике Србије у поступку евроинтеграција.

Осим тога, Агенција ће и у 2023. години сарађивати и пружати стручну и сваку другу помоћ надлежним министарствима и службама Владе у случају измена законодавног оквира Републике Србије у делу који се односи на враћање одузете имовине и обештећење.

Број: 446-06-011-25/2022-01

Датум: 14. децембар 2022. године

Председник Управног одбора
проф. др Евица Петровић